

Temeljem članka 19. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu ("Narodne novine", br. 71/14, 118/14 i 154/14) i članka 25. Statuta Instituta za etnologiju i folkloristiku (u dalnjem tekstu: Institut) Upravno je vijeće Instituta, na prijedlog ravnatelja, na sjednici održanoj dana 17. veljače 2015. godine donijelo

**PRAVILNIK
O ZAŠTITI NA RADU**

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Pravilnikom o zaštiti na radu (u dalnjem tekstu: Pravilnik) uređuje se organizacija i provođenja zaštite na radu, pravila zaštite na radu, osposobljavanje radnika za rad na siguran način, evakuacija, zaštita i spašavanje, pružanje prve pomoći te prava, obveze i odgovornosti ovlaštenika i radnika u Institutu sukladno djelatnosti, procjeni rizika i broju radnika u Institutu.

(2) Na pitanja koja nisu uređena ovim Pravilnikom primjenjuju se odredbe važećih zakonskih i podzakonskih akata iz područja zaštite na radu, odredbe kolektivnog ugovora te odgovarajuće odredbe drugih općih akata Instituta.

(3) Zaštita od požara i postupci gašenja požara uređeni su Pravilnikom o zaštiti od požara Instituta.

Članka 2.

(1) Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednakom na muški i ženski rod.

Članak 3.

(1) Zaštita na radu je sastavni dio organizacije rada i radnog procesa.

(2) Otklanjanje rizika za život i zdravlje zaposlenika i drugih osoba na radu i boravku u Institutu ostvaruje se provođenjem mjera i primjenom pravila zaštite na radu, zaštite od požara te evakuacijom, spašavanjem i pružanjem prve pomoći.

(3) Svrha provedbe zaštite na radu je osiguranje zaštite mladeži, maloljetnika, trudnica i zaposlenika s umanjenom radnom sposobnošću, provođenje zaštitu nepušača i zabranu uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti.

Članak 4.

(1) Pravilima zaštite na radu u Institutu ureduju se sljedeća područja.

- organiziranje i provođenje zaštite na radu,
- povjerenik radnika za zaštitu na radu,
- procjena rizika za život i zdravlje zaposlenika i osoba na radu,
- organiziranje i provođenje osposobljavanja iz područja zaštite na radu,
- obavještavanje o pitanjima iz zaštite na radu,
- odgovornost za štetu na radu i u vezi s radom,
- osposobljavanje za rad na siguran način,
- obavješćivanje i savjetovanje radnika i poslodavaca sa svrhom postizanja odgovarajuće razine zaštite na radu,
- poslovi s posebnim uvjetima rada,
- zaštita posebno osjetljivih skupina radnika (maloljetnih radnika, trudnica, radnica koje su nedavno rodile, radnica koje doje, radnika oboljelih od profesionalnih bolesti te radnika kojima kod kojih je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili postoji neposredni rizik od smanjenja radne sposobnosti),
- sredstva rada, osobna zaštitna oprema i mjesta rada,
- radni okoliš,
- stres na radu ili u vezi s radom,
- sigurnosni znakovi, pisane obavijesti i upute,
- zaštita od požara i eksplozije, neposrednog i značajnog rizika, evakuacija i spašavanje,
- pružanje prve pomoći,
- zaštita nepušača, zabrana pijenja alkohola i uzimanja drugih sredstava ovisnosti,
- evidencije, isprave i obavijesti,
- obveze prema tijelima nadzora te
- obveze i prava radnika.

Članak 5.

(1) Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na:

- zaposlenike Instituta,
- osobe na radu,
- zaposlenike agencije za privremeno zapošljavanje,
- osobe koje su na stručnom osposobljavanju u Institutu,
- učenike i studente koji su u Institutu na praktičnoj obuci,
- osobe koje rade kao volonteri,
- te druge osobe koje su na radu u Institutu prema posebnim propisima.

Članka 6.

(1) Zaposlenici, stručnjaci zaštite na radu, povjerenici radnika za zaštitu na radu i ovlaštene osobe obvezni su surađivati u provođenju zaštite na radu.

II. ORGANIZACIJA I PROVEDBA ZAŠTITE NA RADU

Članak 7.

(1) Ravnatelj Instituta, njegov ovlaštenik, zamjenik ravnatelja, povjerenik radnika za zaštitu na radu i stručni predstavnik ovlaštenje ustanove za vođenje poslova zaštite na radu organiziraju, uređuju, nadziru i prate primjenu poslova zaštite na radu sukladno Zakonu o radu, Zakonu o zaštiti na radu, drugim podzakonskim aktima i ovim Pravilnikom.

(2) Poslove zaštite na radu u okviru Zakona i propisa obavlja i ima posebna ovlaštenja i povjerenik radnika za zaštite na radu.

(3) Ovlaštenik ravnatelja je osoba iz članka 8. ovog Pravilnika.

(4) Izvršavanje poslova zaštite na radu koje Institut ne može stručno provesti, ugovara se s vanjskom stručnom organizacijom ovlaštenom za obavljanje tih poslova.

(5) Prenošenje ovlaštenja za provođenje zaštite na radu ne oslobađa ravnatelja odgovornosti.

Članak 8.

(1) Ovlaštenik ravnatelja je radnik Instituta kojemu je ravnatelj, neovisno o drugim ugovorenim poslovima, dao ovlaštenja za provedbu zaštite na radu.

(2) Ovlaštenika iz stavka 1. ovog članka imenuje ravnatelj Instituta na temelju Odluke o imenovanju.

Članak 9.

(1) Sukladno Zakonu o zaštiti na radu ovlaštenik ravnatelja obavlja sljedeće poslove:

1. radniku koji nije sposoban za rad na siguran način ne smije dopustiti rad bez nadzora sposobnog radnika,

2. radniku za kojeg nije na propisani način utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, ne smije dopustiti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, odnosno radniku koji više ne ispunjava tražene uvjete zabraniti dalje obavljati poslove s posebnim uvjetima rada,

3. posebno osjetljivim skupinama radnika iz članka 4 alineja 10. ne smije dozvoliti obavljanje poslova koji bi mogli na njih štetno utjecati,

4. isključi iz uporabe radnu opremu koja nije ispravna, odnosno sigurna, kao i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika,

5. u suradnji sa stručnjakom za zaštitu na radu osigurati evidentiranje svake nezgode i ozljede na radu te svakog slučaja postupanja radnika u skladu s odredbom članka 65. stavaka 3. i 4. ovoga Pravilnika,

6. nadzire da radnici rade u skladu s pravilima zaštite na radu, uputama poslodavca, odnosno proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme, opasnih kemikalija i bioloških štetnosti te da koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu,

7. radniku zabrani rad ako ga obavlja suprotno podstavku 6. ovoga stavka,

8. osigura potreban broj radnika sposobnih za evakuaciju i spašavanje, za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu,

9. osigura da se u vrijeme rada ne piju alkoholna pića te da se ne uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad radnicima koji su na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti i da ih udalji s mesta rada.

(2) Ravnatelj je obvezan ovlašteniku osigurati uvjete za rad te ga ne smije staviti u nepovoljniji položaj zbog poduzimanja aktivnosti u skladu s pravilima zaštite na radu i danim ovlaštenjima.

(3) Pod uvjetima za rad iz stavka 2. ovoga članka podrazumijevaju se samostalnost ovlaštenika u donošenju i provođenju odluka te samostalnost u raspaganju sredstvima koja mu je obvezan osigurati Institut.

Članak 10.

(1) Ravnatelj Instituta dužan je osigurati i odgovoran je za provedbu zaštite na radu sukladno odredbama pozitivnih propisa, tehničkih normi i ovog Pravilnika.

(2) Ravnatelj Instituta provodi sljedeće poslove iz zaštite na radu:

- osigurava organizaciju i provedbu zaštite na radu u skladu s važećim propisima,
- provodi prevenciju u svim radnim postupcima, u organizaciji rada i upravljanju radnim postupcima, pri čemu mora osigurati radnicima najveću moguću razinu zaštite na radu,
- u organizaciji radnog procesa i povjeravanju poslova radniku obvezan je voditi računa o sposobnostima radnika koje mogu utjecati na zaštitu na radu,
- u svrhu unapređivanja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika obvezan je poboljšavati razinu zaštite na radu i usklađivati radne postupke s promjenama i napretkom u području tehnike, zdravstvene zaštite, ergonomije i drugih znanstvenih i stručnih područja,
- radi sprječavanja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom obvezan je usklađivati radne postupke kako bi se smanjila izloženost radnika opasnostima, štetnostima i naporima propisanima u Pravilniku o izradi procjene rizika,
- ugovara osiguranje radnika za slučaj ozljeda na radu i profesionalne bolesti,
- podnosi Upravnom vijeću prijedlog općih akata iz područja zaštite na radu s prilozima,
- predlaže donošenje izmjena i dopuna općih akata iz područja zaštite na radu i njihovih priloga,
- donosi odluku kojom utvrđuje svoje ovlaštenike i njihove obveze u provedbi zaštite na radu,
- sklapa ugovor sa ovlaštenim trgovачkim društvom o obavljanju poslova zaštite na radu,
- osigurava ispravnost sredstava rada prije početka rada i za vrijeme uporabe,
- odlučuje o financiranju pojedinih projekata s ciljem poboljšanja zaštite na radu,
- pregledava i prihvata izvješća o stanju zaštite na radu i provođenju mjera zaštite na radu.

III. POVJERENIK RADNIKA ZA ZAŠTITU NA RADU

1. Izbor povjerenika

Članak 11.

- (1) U Institutu radnici između sebe biraju povjerenika radnika za zaštitu na radu.
- (2) Izbor povjerenika radnika za zaštitu na radu u Institutu provodi se u skladu s odredbama Zakona o radu kojim su uređena pitanja izbora radničkog vijeća.
- (3) Pravo birati i biti birani imaju svi radnici zaposleni kod određenoga poslodavca.
- (4) Pravo birati i biti birani nemaju članovi Upravnog vijeća Instituta i ravnatelj.

Članak 12.

- (1) Postupak izbora povjerenika za zaštitu na radu pokreće se na prijedlog najmanje dvadeset posto radnika zaposlenih kod određenog poslodavca.
- (2) Radnici na slobodnim i neposrednim izborima, tajnim glasovanjem, izabiru jednog predstavnika koji će ih zastupati kod poslodavca u zaštiti i promicanju njihovih prava i interesa.
- (3) Izabran je onaj kandidat koji je dobio najveći broj glasova radnika koji su glasovali.

Članak 13.

- (1) Povjerenik se bira na vrijeme od 4 godine. Isti povjerenik može biti biran ponovo.

2. Prava i obvezе

Članak 14.

- (1) Povjerenik radnika za zaštitu na radu obvezan je štititi interes radnika na području zaštite na radu te pratiti primjenu pravila, mjera, postupaka i aktivnosti zaštite na radu.
- (2) Povjerenik radnika za zaštitu na radu ima pravo:
 1. podnosići ravnatelju prijedloge vezane uz donošenje odluka iz zaštite na radu,
 2. zahtijevati od ravnatelja poduzimanje odgovarajuće mjere u svrhu smanjenja i otklanjanja rizika,
 3. podnosići pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu,
 4. sudjelovati s ravnateljem u planiranju unapredivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije, te poticati ravnatelja i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu,

5. biti obaviješten o svim promjenama koje utječu ili bi mogle utjecati na zaštitu na radu,
6. izvršiti uvid i koristiti dokumentaciju poslodavca iz zaštite na radu,
7. primati primjedbe radnika u vezi s primjenom pravila zaštite na radu te ih prenosići ravnatelju ili njegovom ovlašteniku,
8. izvijestiti nadležnog inspektora i specijalistu medicine rada o svojim zapažanjima, odnosno zapažanjima radnika,
9. prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi nadležni inspektor,
10. staviti prigovor na inspekcijski nalaz,
11. pozvati nadležnog inspektora, kada ocijeni da su ugroženi sigurnost i zdravlje radnika, a ravnatelj propušta ili odbija provoditi potrebnu zaštitu na radu,
12. osposobljavati se za obavljanje poslova povjerenika radnika za zaštitu na radu,
13. stalno proširivati i unapređivati znanje te pratiti i prikupljati obavijesti od važnosti za svoj rad,
14. svojim djelovanjem poticati radnike na provedbu zaštite na radu,
15. obavješćivati radnike o provedbi zaštite na radu.

(3) Kolektivnim ugovorom mogu se urediti i druga pitanja vezana za rad povjerenika radnika za zaštitu na radu.

3. Zaštita djelovanja

Članak 15.

(1) Ravnatelj je obvezan osigurati povjereniku radnika za zaštitu na radu osigurati potrebno vrijeme i uvjete za nesmetano obnašanje dužnosti, davati mu sve potrebne obavijesti i omogućiti mu uvid u sve propise i isprave iz zaštite na radu te mu ne smije, tijekom obnašanja dužnosti, bez pristanka radničkog vijeća, odnosno sindikalnog povjerenika, ofkazati ugovor o radu, niti ga na drugi način staviti u nepovoljniji položaj u odnosu na njegove dotadašnje uvjete rada i u odnosu na ostale radnike.

(2) Za obnašanje dužnosti povjerenika radnika za zaštitu na radu povjerenik ima pravo na naknadu plaće za najmanje tri sata tjedno, osim ako se kolektivnim ugovorom to pitanje drugačije ne uredi.

IV. IZRADA PROCJENE RIZIKA ZA ŽIVOT I ZDRAVLJE ZAPOSLENIKA I OSOBA NA RADU

Članak 16.

(1) Uvjeti, način i metodu izrade procjene rizika, obvezne sadržaje obuhvaćene procjenom, podatke na kojima se procjena rizika mora temeljiti i klasifikaciju opasnosti, štetnosti i napora na radu i u vezi s radom utvrđeni su u skladu s Pravilnikom o izradi procjene rizika („Narodne novine“ br. 112/14).

Članak 17.

(1) Postupak procjenjivanja rizika iz članka 10. stavka 2. alineja 5. ovoga Pravilnika se sastoji od:

1. prikupljanja podataka na mjestu rada,
2. analize i procjene prikupljenih podataka što uključuje:
 - utvrđivanje opasnosti, štetnosti i napora,
 - procjenjivanje opasnosti, štetnosti i napora,
 - utvrđivanje mjera za uklanjanje odnosno smanjivanje opasnosti, štetnosti odnosno napora, i
3. plana mjera za uklanjanje odnosno smanjivanje razine opasnosti, štetnosti i napora koji mora sadržavati:
 - rokove,
 - ovlaštenike odgovorne za provedbu mjera te
 - način kontrole nad provedbom mjera.
4. dokumentiranja procjene rizika.

Članak 18.

(1) Prikupljanje podataka uključuje:

1. poslove koji se obavljaju na mjestu rada,
2. broj radnika koji obavljaju iste poslove,
3. mesta rada gdje se poslovi obavljaju,
4. uređenje mesta rada,
5. popis radne opreme,
6. popis izvora fizikalnih, kemijskih i bioloških štetnosti i
7. organizaciju rada i raspored radnog vremena.

Članak 19.

- (1) Obvezni prilozi uz procjenu rizika su:
1. popis radne opreme koja se koristi pri obavljanju poslova,
 2. popis potrebnih ispitivanja.

Članak 20.

(1) Procjenjivanje rizika se provodi u skladu s Matricom procjene rizika prema općim kriterijima razine rizika (vjerojatnost, posljedica) iz Pravilnika o izradi procjene rizika.

(2) Pri procjeni rizika obvezno sudjeluju radnici, odnosno njihovi predstavnici, ovlaštenik ravnatelja i stručnjaci zaštite na radu, a ravnatelj može po potrebi uključiti i stručnjake iz pojedinih područja.

(3) Sukladno Prilogu Pravilnika o izradi procjene rizika poslovi u Institutu jesu poslovi s malim rizicima.

Članak 21.

(1) Ravnatelj odnosno osoba vanjske ustanove ovlaštene za provođenje postupka zaštite na rad nakon određenih pravila, mjera i postupaka za sprečavanje i smanjivanje rizika određuju rokove za otklanjanje rizika koji ne smiju biti duži od jedne godine od određivanja mjera za njihovo otklanjanje, a ovisno o procijenjenom riziku, štetnosti te mogućnostima provođenja određenih mjera i postupaka.

(2) Ravnatelj će putem svog ovlaštenika provoditi kontrolu aktivnosti određenih mjera i postupaka iz stavka 2. ovog članka.

Članak 22.

(1) Ravnatelj je obvezan čuvati procjene rizika za poslove koje obavljaju zaposlenici u pisanim ili elektroničkim obliku.

Članak 23.

(1) Ravnatelj odgovara za propuste u postupku procjeni rizika sukladno zakonu o zaštiti na radu (propust uočiti vjerovatnost nastanka opasnog ili štetnog događaja na radu ili u vezi s radom, pogrešna procjena štetnosti događaja, odnosno podcjenjivanje njegove štetne posljedice i slično).

Članak 24.

(1) Sukladno Pravilniku o sigurnosti i zaštiti zdravlja pri radu s računalom Institut je izradio procjenu opasnosti za sva radna mjesta s računalom u suradnji s ustanovom ovlaštenom za provođenje zaštite na radu.

(2) Procjena opasnosti izrađena je za sve radnike koji pri obavljanju poslova koriste računalo sa zaslonom ukupno 4 ili više sati tijekom radnog dana.

(3) Ukoliko procjenu opasnosti iz stavka 1. ovog članka Institut izradi samostalno dužan je dostaviti takve procjene na ovjeru ovlaštenoj ustanovi odnosno trgovačkom društvu za zaštitu na radu.

(4) Institut, sukladno Zakonu i pozitivnim podzakonskim aktima, procjenu rizika ima izrađenu u pisanom ili elektroničkom obliku, koja odgovara postojećim rizicima na radu i u vezi s radom i koja je dostupna radniku na mjestu rada.

Članak 25.

(1) Ravnatelj, zamjenik ravnatelja odnosno ovlaštenik ravnatelja sukladno procjeni rizika, provode mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

(2) Mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka su:

- planiranje aktivnosti radnika na takav način da se rad sa zaslonom tijekom rada periodički izmjenjuje s drugim aktivnostima;

- ukoliko ne postoji mogućnost promjene aktivnosti radnika, odnosno radnik nema spontanih prekida tijekom rada, ovisno o težini radnih zadataka i posljedičnog vidnog i statodinamičnog napora tijekom svakog sata rada osigurani su odmori u trajanju od najmanje 5 minuta za vježbe rasterećenja.

Članak 26.

(1) U okviru preventivnih pregleda Institut osigurava pregled vida radnika kod specijalista medicine rada:

- prije početka zapošljavanja na radnom mjestu s računalom,
- najmanje svake dvije godine za zaposlenike koji koriste korekcijska pomagala,
- na zahtjev zaposlenika, zbog tegoba koje bi mogle biti posljedica rada s računalom, odnosno sa zaslonom.

(2) Zaposlenici imaju pravo na pregled vida kod specijalista oftalmologa ukoliko se pri pregledu iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da je specijalistički pregled potreban.

(3) Potrebna finansijska sredstva za provedbu mjera iz ovoga članka idu na teret Instituta.

V. ORGANIZIRANJE I PROVOĐENJE OSPOSOBLJAVANJA IZ PODRUČJA ZAŠTITE NA RADU

Članak 27.

(1) Ravnatelj odnosno ovlaštenik ravnatelja je obvezan, na temelju procjene rizika, osposobiti radnika za rad na siguran način, i to:

1. prije početka rada,
2. kod promjena u radnom postupku,
3. kod uvođenja nove radne opreme ili njezine promjene,
4. kod uvođenja nove tehnologije,
5. kod upućivanja radnika na novi posao, odnosno na novo mjesto rada,
6. kod utvrđenog oštećenja zdravlja uzrokovanog opasnostima, štetnostima ili naporima na radu.

(2) Ravnatelj će osposobljavanje iz stavka 1. ovoga članka provesti na način da radnika obavijesti o svim činjenicama i okolnostima koje utječu ili bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika (o organizaciji rada, rizicima i načinu izvođenja radnih postupaka i sl.), da radniku objasni i da radnika osposobi za praktičnu primjenu mjera zaštite na radu koje je dužan primjenjivati tijekom rada u skladu s procjenom rizika.

(3) Ravnatelj je obvezan osposobljavanje radnika, ovlaštenika i povjerenika radnika za zaštitu na radu provoditi tijekom radnog vremena o svom trošku.

Članak 28.

(1) Ravnatelj neće dozvoliti samostalno obavljanje poslova radniku koji prethodno nije osposobljen za rad na siguran način.

(2) Radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ravnatelj je obvezan osigurati rad pod neposrednim nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način, ali ne dulje od 60 dana.

Članka 29.

(1) Ravnatelj je obvezan osposobljavanje za rad na siguran način povjeriti osobi odnosno ustanovi ovlaštenoj za obavljanje poslova osposobljavanja za rad na siguran način.

(3) Zapisnik o ocjeni sposobnosti radnika za rad na siguran način sastavljuju i potpisuju neposredni ovlaštenik sposobljavanog radnika, radnik i stručnjak zaštite na radu.

VI. OBAVJEŠĆIVANJE I SAVJETOVANJE O PITANJIMA IZ ZAŠTITE NA RADU

Članka 30.

(1) Ravnatelj je obvezan obavijestiti radnike, povjerenika radnika za zaštitu na radu i druge osobe o svim rizicima i promjenama koje bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika, a osobito o:

1. rizicima vezanim za mjesto rada i narav ili vrstu poslova, o mogućem oštećenju zdravlja te o zaštitnim i preventivnim mjerama i aktivnostima u svakom radnom postupku,

2. mjerama pružanja prve pomoći, zaštite od požara, zaštite i spašavanja radnika te o radnicima koji ih provode.

(2) Ravnatelj je obvezan pisanim uputama osigurati provedbu radnog postupka u skladu s pravilima zaštite na radu te je obvezan dati radnicima upute u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(3) Ravnatelj je obvezan istaknuti na mjestima rada pisane upute o radnom okolišu, sredstvima rada, opasnostima na radu, izvorima fizikalnih štetnosti i drugim rizicima na radu i u vezi s radom, u skladu s procjenom rizika.

(4) Ravnatelj je obvezan stručnjaku zaštite na radu, ovlašteniku i povjereniku radnika za zaštitu na radu učiniti dostupnom odgovarajuću dokumentaciju, a osobito:

1. procjenu rizika i popis mjera koje se provode u svrhu uklanjanja ili smanjenja procijenjenih rizika

2. evidencije i isprave, koje je obvezan voditi i čuvati u skladu s odredbama članka 56. stavka 1. ovoga Pravilnika.

3. upravne mjere koje je naredio nadležni inspektor.

(5) Ravnatelj je obvezan najmanje jedanput u dvije godine pisanim putem izvjestiti povjerenike radnika za zaštitu na radu o stanju zaštite na radu i planiranim aktivnostima u sljedećem izvještajnom razdoblju s obzirom na procjenu rizika.

(6) Iznimno od odredbe stavaka 5. ovoga članka, u slučaju svake smrtne ili teške ozljede na radu, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti i nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, ravnatelj je obvezan o nastanku događaja odmah izvijestiti povjerenika radnika za zaštitu na radu.

(7) U slučaju svake smrte ili teške ozljede na radu, ravnatelj je obvezan pozvati na očevid na mjestima rada povjerenika radnika za zaštitu na radu.

(8) Ravnatelj je obvezan pravodobno dati radniku upute o postupanju u slučaju nastanka neposrednog rizika za život i zdravlje, radi sprječavanja ili smanjivanja rizika.

Članak 31.

(1) Ravnatelj je obvezan, unaprijed i pravodobno, savjetovati se s povjerenikom radnika za zaštitu na radu o:

1. zapošljavanju stručnjaka zaštite na radu i poslovima koje će obavljati
2. povjeravanju provođenja zaštite na radu ovlaštenoj osobi i poslovima koje će obavljati
3. izradi procjene rizika te izmjenama, odnosno dopunama procjene rizika
4. izboru radnika za pružanje prve pomoći i radnika za provođenje mjera zaštite od požara, evakuacije i spašavanja
5. zaštiti i prevenciji od rizika na radu te sprječavanju i smanjivanju rizika
6. sprječavanju nezgoda, ozljeda na radu i profesionalnih bolesti
7. promjenama u procesu rada i tehnologiji
8. planiranju i provođenju osposobljavanja iz zaštite na radu
9. poboljšanju uvjeta rada te planiranju i uvođenju novih tehnologija
10. utjecaju radnih uvjeta i radnog okoliša na sigurnost i zdravlje radnika
11. izboru sredstava rada i osobne zaštitne opreme
12. izloženosti radnika jednoličnom radu, radu s nametnutim ritmom, radu po učinku u određenom vremenu (normirani rad) te ostalim naporima.

VII. POSLOVI S POSEBNIM UVJETIMA RADA

Članak 32.

(1) Sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada i drugim određenim odredbama važećih posebnih propisa utvrđeno je da se u Institutu ne obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada.

VIII. POSEBNO OSJETLJIVE SKUPINE RADNIKA

Članak 33.

(1) Posebno osjetljive skupine kojima je ravnatelj obvezan osigurati posebnu zaštitu na radu su:

- maloljetni radnici,
- trudne radnice,
- radnice koje su nedavno rodile, radnice koje doje,
- radnici oboljeli od profesionalne bolesti te
- radnici kod kojih je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili postoji neposredni rizik od smanjenja radne sposobnosti.

(2) Radi provedbe posebne zaštite na radu, poslodavac je obvezan u procjeni rizika naznačiti poslove koji su potencijalno rizični za posebno osjetljive skupine radnika iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 34.

(1) Institut ne zapošjava radnike mlađe od 18 godina.

Članak 35

(1) U Institutu nema poslova koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva i oporavak od trudnoće i poroda, a koji ne smiju obavljati trudne radnice, radnice koje su nedavno rodile i radnice koje doje.

Članak 36.

(1) Ravnatelj je obvezan provoditi posebnu zaštitu na radu za radnike kod kojih je utvrđeno oboljenje od profesionalne bolesti, kojima je nadležno tijelo za vještačenje prema posebnom propisu utvrdilo smanjenu i preostalu radnu sposobnost.

(2) Ravnatelj je obvezan radnicima iz stavaka 1. ovoga članka:

1. prilagoditi radne uvjete i organizaciju radnog vremena, radi uklanjanja izloženosti rizicima za sigurnost i zdravlje,

2. omogućiti obavljanje drugih odgovarajućih poslova, odnosno rad na drugom mjestu rada, ako prilagodbe nisu tehnički izvedive, odnosno opravdane na mjestu rada ili na poslovima koje su obavljali u vrijeme utvrđenja oboljenja od profesionalne bolesti.

(3) Ukoliko unutar Instituta ne postoji mogućnost rasporeda na odgovarajuće poslove, Institutu će postupiti sukladno važećim propisima.

IX. SREDSTVA RADA, OSOBNA ZAŠTITNA OPREMA I MJESTA RADA

1. Obveze poslodavca u vezi sa sredstvima rada, osobnom zaštitnom opremom i mjestima rada

Članak 37.

(1) Ravnatelj, zamjenik ravnatelja i ovlaštenik ravnatelj obvezni su osigurati da su mjesti rada koja se koriste u svakom trenutku sigurna, održavana, prilagođena za rad i u ispravnom stanju, u skladu s pravilima zaštite na radu.

(2) U slučaju nastanka opasnosti za sigurnost i zdravlje radnika ravnatelj je obvezan prestati s radom u građevinama namijenjenima za rad.

(3) Ravnatelj je obvezan osigurati da sredstva rada i osobna zaštitna oprema u uporabi budu u svakom trenutku sigurni, održavani, prilagođeni za rad i u ispravnom stanju te da se koriste u skladu s pravilima zaštite na radu, tehničkim propisima i uputama proizvođača tako da u vrijeme rada ne ugrožavaju radnike.

(4) Ravnatelj će isključiti iz uporabe sredstva rada i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika.

Članak 38.

(1) Ravnatelj je obvezan, u skladu s pravilima zaštite na radu, posebnim propisima, odnosno uputama proizvođača, obavljati preglede i ispitivanja sredstava rada koja se koriste, radi utvrđivanja jesu li na njima primijenjena pravila zaštite na radu i jesu li tijekom njihove uporabe ugroženi sigurnost i zdravlje radnika.

(2) Ispitivanje strojeva i uređaja s povećanim opasnostima te pojedinih vrsta instalacija obavlja se temeljem narudžbe, odnosno ugovora s ovlaštenim društvom/ ustanovom za zaštitu na radu.

(3) Brigu o rokovima za pravovremeno ispitivanje strojeva i uređaja te instalacija vodi ovlaštenik Ravnatelja.

(4) Ispitivanje strojeva i uređaja s povećanim opasnostima te instalacija organizira ovlaštenik Ravnatelja.

(5) Ovlaštenik Ravnatelja ne smije dozvoliti rad na sredstvima rada koja ne zadovoljavaju pravila zaštite na radu.

(6) O strojevima i uređajima s povećanim opasnostima vodi se propisana evidencija.

Članak 39.

(1) Nabavu odgovarajućih osobnih zaštitnih sredstva koja je potrebno koristiti pri obavljanju određenih poslova, osigurava ovlaštenik Ravnatelja.

(2) Ovlaštenik je dužan skrbiti da radnici koriste odgovarajuća i ispravna osobna zaštitna sredstva sukladno vrsti i opsegu opasnosti koje proizlaze iz procesa rada te zabraniti rad radniku ukoliko ne koristi propisano osobno zaštitno sredstvo.

2. Nadzorni uređaji kao sredstva zaštite na radu

Članak 40.

(1) U Institutu nisu postavljeni nadzorni uređaji.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, a pod uvjetima propisanima Zakonom o zaštiti na radu u Institutu je dopušteno korištenje nadzornih uređaja radi kontrole ulazaka i izlazaka iz radnih prostorija i prostora te radi smanjenja izloženosti radnika riziku od razbojstva, provala, nasilja, krađa i sličnih događaja na radu ili u vezi s radom.

X. RADNI OKOLIŠ

4. Obveza ispitivanja radnog okoliša

Članak 41.

(1) Ravnatelj je obvezan provesti procjenu rizika i osigurati zaštitu zdravlja i sigurnost radnika izloženih fizikalnim, kemijskim i biološkim štetnim djelovanjima na radu, u skladu s Zakonom o zaštiti na radu.

(2) Ispitivanja radnog okoliša poslodavac je obvezan obaviti za radne prostorije i prostore na način i u rokovima utvrđenim procjenom opasnosti i pravilima zaštite na radu.

(3) Iznimno od stavaka 2. ovoga članka, obveza ispitivanja postoji odmah nakon što su nastali uvjeti, odnosno promjene zbog kojih je ispitivanje obvezno.

(4) Ispitivanje radnog okoliša obavlja ovlaštena ustanova/trgovačko društvo.

(5) Brigu o rokovima za ispitivanje radnog okoliša vodi ovlaštenik Ravnatelja.

(6) Poslove organizacije i koordinacije pri ispitivanju radnog okoliša obavlja ovlaštenik Ravnatelja.

5. Obveze poslodavca u vezi s uporabom opasnih kemikalija na radu

Članak 42.

(1) Opasne tvari koje se koriste moraju biti pakirane, označene i skladištene sukladno važećim propisima i uputama proizvođača.

(2) Ovlaštenik Ravnatelja odgovoran je da se prilikom nabave opasnih tvari postupa sukladno važećim propisima koji reguliraju područje nabave opasnih tvari.

XI. STRES NA RADU ILI U VEZI S RADOM

1. Obveze poslodavca u vezi s prevencijom stresa uzrokovaniog na radu ili u vezi s radom

Članak 43.

(1) Ravnatelj je obvezan provoditi prevenciju stresa na radu ili u vezi s radom koji je uzrokovan osobito čimbenicima kao što su sadržaj rada, organizacija rada, radno okruženje, loša komunikacija i međuljudski odnosi, kako bi sveo na najmanju mjeru potrebu radnika da svladava poteškoće zbog dugotrajnije izloženosti intenzivnom pritisku te otklonio mogućnost da se umanji radna učinkovitost radnika i pogorša njegovo zdravstveno stanje.

(2) Ako postoje naznake stresa na radu ili u vezi s radom, poslodavac je obvezan posebnu pozornost usmjeriti na:

1. organizaciju rada i radnih postupaka (radno vrijeme, stupanj samostalnosti, podudarnost između vještine radnika i potreba posla, radno opterećenje i dr.)
2. radne uvjete i okolinu (izloženost radnika i poslodavca nasilnom ponašanju, buku, vrućinu, hladnoću, opasne kemikalije i drugo)
3. komunikaciju (neizvjesnost o tome što se očekuje od posla, izgledi za očuvanjem posla ili nadolazeće promjene i slično)
4. subjektivne čimbenike (emocionalni i društveni pritisci, osjećaj nemoći, osjećaj da nema dovoljno podrške i slično).

(3) Ravnatelj je obvezan psihosocijalne rizike zamijeniti sa zdravim, poticajnim radnim okruženjem koje pruža potporu te u kojem se radnike motivira i potiče na obavljanje posla na najbolji na način.

(4) Mjere za prevladavanje utvrđenih psihosocijalnih rizika su:

1. osigurati radniku dovoljno vremena i autonomiju upravljanja svojim radom,

2. izbjegavanje prekomjernog radnog opterećenja radnika te izbjegavanje postavljanja proturječnih i nejasnih zahtjeva,
3. osigurati pravednu raspodjelu poslovnih obveza i radnih zadataka, nagrada za obavljeni rad i promaknuća,
4. razjasniti pravila i zadatke, osiguravajući redovite konstruktivne povratne informacije o obavljenom poslu i radnim zadacima te izbjegavanje neučinkovite komunikacije,
5. redovno informiranje radnika o promjenama u poslovanju i organizaciji rada te uključiti ih u odlučivanje o razvoju radnih metoda i rasporeda,
6. omogućiti otvorenu i dvosmjernu komunikaciju uprave i radnika (razgovaranje, međusobno slušanje, dijeljenje stavova i informacija te zajedničko odlučivanje),
7. provoditi politiku sprječavanja uznemiravanja, nasilja i agresije i svladavanje loših međuljudskih odnosa,
8. pomoći i potpora u svladavanju poteškoća u usklađivanju poslovnih i privatnih obveza,
9. dozvoljavanje fleksibilnog režima rada,
10. pružanje potpore radnicima za sudjelovanje u fizičkim vježbama,
11. druge mjere za ostvarivanje zadovoljstva na poslu i stvaranje zdravije, motiviranije i produktivnije radne snage

2. Obveze radnika i njihovih predstavnika

Članak 44.

- (1) Radnici imaju obvezu postupati u skladu s uputama poslodavca za sprječavanje, uklanjanje ili smanjivanje stresa na radu ili u vezi s radom.
- (2) Radnici i njihovi predstavnici imaju obvezu suradivati s poslodavcem radi sprječavanja, uklanjanja ili smanjivanja stresa na radu ili u vezi s radom.

XII. SIGURNOSNI ZNAKOVI, PISANE OBAVIJESTI I UPUTE

1. Obveze poslodavca u vezi sa sigurnosnim znakovima, pisanim obavijestima i uputama

Članak 45.

(1) Ravnatelj je obvezan na mjestima rada i sredstvima rada trajno postaviti sigurnosne znakove na vidljivom mjestu, a posebno na mjestima na kojima radnici ne mogu izbjegći rizike.

(2) Ako sigurnosni znakovi nisu dovoljni za djelotvorno obavješćivanje radnika, poslodavac je obvezan postaviti pisane obavijesti i upute o uvjetima i načinu korištenja sredstava rada, opasnih kemikalija, bioloških štetnosti te izvora fizikalnih i drugih štetnosti na radu.

(3) Radnici su se dužni pridržavati uputa poslodavca o načinu postupanja vezano za postavljene sigurnosne znakove.

2. Savjetovanje i suradnja s radnicima

Članak 46.

(1) Ravnatelj je dužan posavjetovati s radnicima i njihovim predstavnicima te im omogućiti ravnopravno sudjelovanje u pitanjima postavljanja sigurnosnih znakova, pismenih obavijesti i uputa o značenju znakova.

3. Opći zahtjevi za znakove na pločama

Izgled

Članak 47.

(1) U pogledu oblika i boje znakova na pločama primjenjuje se odredbe Pravilnika o sigurnosnim znakovima.

(2) Piktogrami moraju biti jednostavnii, zbog čega moraju sadržavati samo bitne elemente te jasno priopćavati sadržaj kako se ne bi krivo razumjelo njihovo značenje. Znakovi na pločama za cijelo vrijeme uporabe trebaju biti dobro vidljivi i raspoznatljivi.

(3) Ploče moraju biti izrađene od materijala koji je otporan na udarce, vodu i vremenske utjecaje.

Uvjeti glede postavljanja

Članak 48.

(1) Ploče moraju biti postavljene na primjerenoj visini od tla, koja odgovara liniji gledanja. Mjesto postavljanja ploče mora biti dobro osvijetljeno, lako dostupno i dobro vidljivo.

(2) Na mjestima sa slabom prirodnom osvjetljenosću, upotrebljava se fluorescentna boja, refleksnih materijala i dodatna umjetna rasvjeta.

(3) Ploču treba odstraniti kada prestanu postojati okolnosti zbog kojih je bila postavljena.

4. Zahtjevi za označavanje vatrogasne opreme i njezino postavljanje

Članak 49.

(1) Vatrogasna oprema mora biti uočljivo označena crvenom bojom te dodatno označena odgovarajućim pločama.

XIII. ZAŠTITA OD POŽARA I EKSPLOZIJE, NEPOSREDNOG I ZNAČAJNOG RIZIKA, EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE

1. Obveze poslodavca u vezi sa zaštitom od požara, evakuacijom i spašavanjem

Članak 50.

(1) Ravnatelj odnosno njegov ovlaštenik je dužan poduzeti mјere zaštite od požara i spašavanja radnika, izraditi plan evakuacije i spašavanja, odrediti radnika koji će provoditi mјere te osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje, u skladu s posebnim propisima.

(2) Ravnatelj je radnika iz stavka 1. ovoga članka, njegovu sposobljenost i potrebnu opremu, utvrdio i osigurao u skladu s propisima koji uređuju zaštitu od požara i spašavanje.

(3) Ravnatelj je u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje radnika obvezan:

1. odmah ih obavijestiti o nastalom riziku kojemu jesu ili bi mogli biti izloženi, kao i o mjerama koje jesu ili bi trebale biti provedene, kako bi se spriječio ili umanjio rizik za život i zdravlje,
2. poduzeti radnje i dati upute o prestanku rada, odnosno napuštanju mјesta rada i upućivanju na sigurno mјesto,

3. organizirati nastavak rada tek nakon otklanjanja rizika.

(4) Ravnatelj je obvezan osposobiti radnike da u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje, kojima su izloženi ili bi mogli biti izloženi, a o tome ne mogu obavijestiti odgovornu osobu, mogu samostalno poduzeti mjere i provesti postupke u skladu sa svojim znanjem i raspoloživim tehničkim sredstvima, kako bi rizike otklonili ili smanjili.

(5) Osposobljavanje radnika iz stavka 4. ovoga članka obuhvaća upoznavanje radnika s planom evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja i provođenje praktične vježbe evakuacije i spašavanja najmanje jednom u dvije godine.

(6) Radnik koji postupa u skladu s odredbama stavaka 4. i 5. ovoga članka, zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice, osim u slučaju ako je postupao namjerno ili s krajnjom nepažnjom.

(7) Zaštita od požara i postupci gašenja požara uređeni su Pravilnikom o zaštiti od požara Instituta.

XIV. PRUŽANJE PRVE POMOĆI

1. *Obveze poslodavca u vezi s pružanjem prve pomoći*

Članak 51.

(1) Ravnatelj je obvezan organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima i drugim osobama do pružanja hitne medicinske pomoći ili do prijema u zdravstvenu ustanovu izborom ovlaštenika.

(2) Ovlaštenik ravnatelja iz stavka 1. ovog članka je sukladno zakonu osposobljen i određen za pružanje prve pomoći u skladu s pravilima zaštite na radu.

(3) Ovlaštenik ravnatelja dužan je bez odgode doći na mjesto događaja i:

- ukloniti izvor opasnosti, a ako to nije u mogućnosti, evakuirati djelatnike iz prostora u kojem je nastala ozljeda
- organizirati pružanje prve pomoći
- prema potrebi pozvati hitnu medicinsku pomoć i organizirati prijevoz ozlijedenog na liječenje u zdravstvenu ustanovu.

(4) Ovlaštenik ravnatelja je obvezan osigurati sredstva i opremu za pružanje prve pomoći, koji uvijek moraju biti dostupni, označeni i zaštićeni od neovlaštenog korištenja.

XV. ZAŠTITA NEPUŠAČA, ZABRANA PIJENJA ALKOHOLA I UZIMANJA DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

1. Zaštita nepušača na radu

Članak 52.

(1) Sukladno Zakonu o zaštiti na radu Ravnatelj je obvezan provoditi zaštitu nepušača od djelovanja duhanskog dima.

(2) Zabranjeno je pušenje na radnim sastancima.

(3) Zabranjeno je pušenje na mjestu rada.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, ravnatelj može pisanim putem dozvoliti pušenje u posebnoj prostoriji, odnosno prostoru na kojima je obvezan postaviti znak dozvoljenog pušenja.

2. Zabrana korištenja sredstava ovisnosti

Članak 53.

(1) Zabranjeno je u vrijeme rada biti pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti i zabranjeno je njihovo unošenje u radne prostorije i druge prostore Instituta.

(2) Ravnatelj je obvezan provoditi zabranu zlouporabe alkoholnih pića i sredstava ovisnosti na mjestu rada prikladnim mjerama, a osobito:

1. obavješćivati radnike o štetnosti sredstava ovisnosti i njihovom utjecaju na radnu sposobnost,

2. surađivati sa ovlaštenikom, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu pri provođenju mjera sprječavanja zlouporabe sredstava ovisnosti,

3. sprječavati konzumaciju alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti tijekom rada i provoditi zabranu njihovog unošenja u radne prostorije i prostore,

4. provoditi programe prevencije ovisnosti na mjestu rada, u skladu s utvrđenim potrebama,

5. pisano utvrditi postupak provjere je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti (provođenje postupka uz pristanak radnika, način provjere, vrsta testa ili aparata, način bilježenja i potvrđivanja rezultata, postupanje u slučaju odbijanja radnika da pristupi provjeri) i učinkovito provoditi utvrđeni postupak.

(3) Sukladno Zakonu o zaštiti na radu smatrat će se da je radnik pod utjecajem alkohola ako u krvi ima alkohola više od 0,0 g/kg, odnosno više od 0,0 milograma u litri izdahnutog

zraka, odnosno u krvi ima višu koncentraciju alkohola od koncentracije dozvoljene procjenom rizika poslova koje taj radnik obavlja.

3. Provjera je li radnik pod utjecajem sredstava ovisnosti i privremeno udaljenje s rada

Članak 54.

(1) Provjera je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti obavlja se alkometrom ili drugim prikladnim uređajem, postupkom ili sredstvom.

(2) Ako radnik odbije pristupiti provjeri, smatra se da je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.

(3) Ravnatelj je obvezan udaljiti s mjesta rada radnika koji je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti sve dok je pod njihovim utjecajem.

(4) U slučaju odbijanja napuštanja mjesto rada, radnika će, po pozivu ravnatelja, udaljiti nadležna redarstvena služba.

4. Zabрана provjere

Članak 55.

(1) Ravnatelj ne smije provjeravati je li radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti, osim alkohola, ako mu je radnik predao potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti ili u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti te da uzima supstitucijsku terapiju.

(2) Potvrdu iz stavka 1. ovog članka izdaje ustanova kod koje se provodi program.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, ravnatelj može zatražiti ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti toga radnika za obavljanje povjerenih mu poslova.

(4) Ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti iz stavka 2. ovoga članka daje specijalist medicine rada.

XVI. EVIDENCIJE, ISPRAVE I OBAVIESTI

1. Vodenje i čuvanje evidencija i isprave te davanje podataka i obavijesti

Članak 56.

(1) Poslodavac je obvezan voditi evidencije, čuvati isprave te davati obavijesti i podatke u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu i drugim propisima o zaštiti na radu.

(2) Osim evidencija iz stavka 1. ovoga članka, poslodavac je obvezan voditi evidencije o ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i nezgodama na radu.

(3) Davanje obavijesti i podataka poslodavac je obvezan provoditi na način da čuva privatnost radnika u skladu s posebnim propisom o zaštiti osobnih podataka.

(4) Utvrđivanje tajnosti podataka, odnosno akata ili isprava u kojima su sadržani, ne oslobođa poslodavca obveze da daje podatke osobama koje na njih imaju pravo na temelju ovoga Zakona.

Članak 57.

Tehnička dokumentacija, elaborat o procjeni opasnosti, analize, zapisnici, uvjerenja, svjedodžbe, izvještaji i druge isprave na temelju kojih se potvrđuje stanje zaštite na radu i primjena pravila zaštite na radu, evidentiraju se i pohranjuju u odjelu za pravne, kadrovske, financijsko-računovodstvene i opće poslove Instituta.

2. Isticanje i dostupnost na mjestu rada

Članak 58.

(1) Ravnatelj odnosno njegov ovlaštenik obvezni su na mjestu rada postaviti na vidljivo mjesto:

1. sigurnosne znakove,
2. znakove za evakuaciju i spašavanje,
3. upute i oznake za rukovanje radnom opremom,
4. upute i oznake za rad s opasnim kemikalijama, biološkim štetnostima, izvorima zračenja i drugim izvorima opasnosti i štetnosti.

(2) Ravnatelj odnosno njegov ovlaštenik obvezni su osigurati da radniku budu dostupni:

1. procjena rizika za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju,
2. upute za rad na siguran način za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju,
3. pisani dokaz o sposobnosti radnika za rad na siguran način,
4. zapisnik o ispitivanju radne opreme, instalacija i radnog okoliša.

XVII. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA NA RADU

1. Provodenje zdravstvene zaštite radnika

Članak 59.

(1) Institut je obvezan osigurati radniku zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložen na radu, u skladu s posebnim propisima koji uređuju mјere zdravstvene zaštite u vezi s radom.

(2) Radi osiguranja zdravstvenog nadzora primjenog rizicima za sigurnost i zdravlje na radu kojima je izložen radnik, ravnatelj je obvezan radniku, jednom u pet godina, na njegov zahtjev osigurati zdravstveni pregled.

(3) Zdravstvena zaštitu iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se suradnjom ravnatelja, ovlaštenika i radnika s izabranim specijalistom medicine rada.

(4) Ravnatelj i njegov ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu, radnik i povjerenik radnika za zaštitu na radu, obvezni su izvijestiti specijalistu medicine rada o činjenicama vezanim uz rad, aktivnosti, mjesto rada i radni okoliš, za koje znaju ili prepostavljaju da mogu nepovoljno utjecati na zdravlje radnika.

2. Zdravstveni pregledi radnika i osoba koje poslodavac namjerava zaposliti

Članak 60.

(1) Radi utvrđivanja, odnosno provjere zdravstvene sposobnosti za obavljanje određenih poslova, ravnatelj može prije i tijekom radnog odnosa o svom trošku uputiti radnika na zdravstveni pregled.

(2) Ocjenu radne sposobnosti iz stavaka 1. ovoga članka utvrđuje specijalist medicine rada, na temelju uputnice poslodavca.

XVIII. OBVEZE PREMA TIJELIMA NADZORA

1. Obveze ravnatelja prema tijelima nadzora

Članak 61.

(1) Ravnatelj je obvezan obavijestiti tijelo nadležno za inspekcijski nadzor o smrtnoj i teškoj ozljedi nastaloj u prostoriji.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka ravnatelj je obvezan dostaviti odmah po nastanku ozljede.

2. Pregled video i audio zapisa

Članak 62.

(1) Ravnatelj je obvezan omogućiti tijelu nadležnom za inspekcijski nadzor pregled video zapisa iz članka 40. ovog Pravilnika.

XIX. OBVEZE I PRAVA RADNIKA

1. Obveza osposobljavanja za rad na siguran način

Članak 63.

(1) Radnik je obvezan osposobljavati se za rad na siguran način kada ga na osposobljavanje uputi ravnatelj.

2. Obveza rada dužnom pažnjom

Članak 64.

(1) Radnik je obvezan i odgovoran obavljati poslove dužnom pažnjom te pri tome voditi računa o svojoj sigurnosti i zaštiti zdravlja, kao i sigurnosti i zaštiti zdravlja ostalih radnika, koje mogu ugroziti njegovi postupci ili propusti na radu.

(2) Smatra se da radnik radi dužnom pažnjom kada poslove obavlja u skladu sa znanjima i vještinama koje je stekao tijekom osposobljavanja za rad na siguran način te po uputama ravnatelja, tako da:

1. prije početka rada pregleda mjesto rada te o uočenim nedostacima izvijesti ravnatelja ili njegovog ovlaštenika

2. pravilno koristi sredstva rada

3. pravilno koristi i samovoljno ne isključuje, ne vrši preinake i ne uklanja zaštite na sredstvima rada

4. odmah obavijesti ravnatelja, njegovog ovlaštenika, stručnjaka zaštite na radu ili povjerenika radnika za zaštitu na radu o svakoj situaciji koju smatra značajnim i izravnim rizikom za sigurnost i zdravlje, o nepostojanju ili nedostatku uputa za takvu situaciju, kao i o bilo kojem uočenom nedostatku u organiziranju i provedbi zaštite na radu

5. posao obavlja u skladu s pravilima zaštite na radu, pravilima struke te pisanim uputama ravnatelja

6. prije odlaska s mjesta rada ostavi sredstva rada koja je koristio u takvom stanju da ne ugrožavaju ostale radnike ili sredstva rada

7. surađuje s ravnateljem, njegovim ovlaštenikom, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu.

3. Obveza suradnje

Članak 65.

(1) Radnik je obvezan surađivati s ravnateljem, njegovim ovlaštenikom, povjerenikom radnika za zaštitu na radu i specijalistom medicine rada u rješavanju svih pitanja zaštite na radu.

(2) Radnik neće snositi troškove u vezi s primjenom pravila zaštite na radu i zdravstvenih mjera.

(3) Radnik je dužan odmah izvijestiti ravnatelja, njegovog ovlaštenika ili povjerenika za zaštitu na radu o svakoj činjenici za koju smatra da predstavlja neposredni rizik za sigurnost i zdravlje, kao i o svakom drugom nedostatku u sustavu zaštite na radu.

(4) Radnik ima pravo odbiti raditi i napustiti mjesto rada ako mu izravno prijeti rizik za život i zdravlje, sve dok ravnatelj ne poduzme korektivne mjere te zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice.

(5) Ravnatelj ne smije zahtijevati od radnika da ostane na mjestu rada dok na tom mjestu postoji izravan i ozbiljan rizik za život i zdravlje radnika.

(6) O postupku iz stavka 4. ovoga članka radnik mora obavijestiti ravnatelja, njegovog ovlaštenika ili povjerenika radnika za zaštitu na radu.

(7) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka ravnatelj, njegov ovlaštenik, odnosno radnik ili povjerenik radnika za zaštitu na radu obvezni su bez odgađanja izvijestiti nadležnog inspektora koji je obvezan u roku od 48 sati utvrditi činjenično stanje i osnovanost navoda radnika.

(8) Za vrijeme dok ne radi zbog izbjegavanja izloženosti izravnom i ozbiljnom riziku za život i zdravlje, radnik ima pravo na plaću i druga prava iz radnog odnosa u skladu s općim propisom o radu.

XX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 66.

(1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu u roku od 8 dana od dana objave na oglasnoj ploči Instituta za etnologiju i folkloristiku.

(2) Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnika o zaštiti na radu Instituta od 9. rujna 2008. godine, ur. broja 3/89-08.

Zagreb, 17. veljače 2015. godine

Urudžbeni broj: 1-02/05-15-01

Utvrđuje se da je Pravilnik o zaštiti na radu Instituta za etnologiju i folkloristiku objavljen na oglasnoj ploči IEF-a dana 17. veljače 2015. godine te će osmi dan od dana objave stupiti na snagu (25. veljače 2015. godine).

